

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 35/19

Λουξεμβούργο, 19 Μαρτίου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-444/17
Préfet des Pyrénées-Orientales κατά Abdelaziz Arib

Τα εσωτερικά σύνορα κράτους μέλους στα οποία οι έλεγχοι έχουν επαναφερθεί δεν μπορούν να εξομοιωθούν με τα εξωτερικά σύνορα κατά την έννοια της οδηγίας περί επιστροφής

Ο Abdelaziz Arib, μαροκινός υπήκοος, υποβλήθηκε σε έλεγχο στο γαλλικό έδαφος, κοντά στα χερσαία σύνορα μεταξύ Γαλλίας και Ισπανίας, επί υπεραστικού λεωφορείου προερχόμενου από το Μαρόκο. Σε βάρος του είχε εκδοθεί στο παρελθόν μέτρο απομάκρυνσης από το γαλλικό έδαφος. Επειδή υπήρχαν υπόνοιες ότι είχε εισέλθει παράνομα στο γαλλικό έδαφος, τέθηκε υπό αστυνομική κράτηση και ο préfet des Pyrénées-Orientales (νομάρχης των Pyrénées-Orientales, Γαλλία) εξέδωσε απόφαση η οποία τον υποχρέωνε να εγκαταλείψει το γαλλικό έδαφος και διέτασσε να τεθεί υπό διοικητική κράτηση. Η απόφαση περί αστυνομικής κράτησης ακυρώθηκε από το tribunal de grande instance de Perpignan (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Perpignan, Γαλλία). Το cour d'appel de Montpellier (εφετείο Montpellier, Γαλλία) επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση και ο νομάρχης άσκησε αναίρεση ενώπιον του Cour de cassation (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Γαλλία).

Η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός του χώρου Σένγκεν συνεπάγεται την κατάργηση των ελέγχων των προσώπων που διέρχονται τα εσωτερικά σύνορα μεταξύ των κρατών μελών. Ο επίμαχος έλεγχος πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2016, κατά τη διάρκεια της προσωρινής επαναφοράς στη Γαλλία των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα. Συγκεκριμένα, η Γαλλία είχε κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης και είχε επαναφέρει τους ελέγχους στα εσωτερικά της σύνορα, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα συνόρων του Σένγκεν¹, λόγω σοβαρής απειλής για τη δημόσια τάξη και την εσωτερική της ασφάλεια.

Στο πλαίσιο αυτό, το Cour de cassation (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) επισημαίνει ότι η οδηγία περί επιστροφής² επιτρέπει, μεταξύ άλλων, στα κράτη μέλη να μην εφαρμόζουν τη διαδικασία επιστροφής που η οδηγία αυτή προβλέπει στους υπηκόους τρίτων χωρών σε βάρος των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση περί απαγόρευσης εισόδου ή που συλλαμβάνονται ή υποβάλλονται σε έλεγχο κατά την παράνομη διέλευση εξωτερικών συνόρων κράτους μέλους και στους οποίους δεν χορηγήθηκε, εν συνεχεία, άδεια ή δικαίωμα να παραμείνουν στο εν λόγω κράτος μέλος.

Το ανωτέρω δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινισθεί αν τα εσωτερικά σύνορα κράτους μέλους στα οποία οι έλεγχοι έχουν επαναφερθεί μπορούν να εξομοιωθούν με τα εξωτερικά σύνορα κατά την έννοια της οδηγίας περί επιστροφής και, συνακόλουθα, αν η Γαλλία μπορεί να αποφασίσει να μην εφαρμόσει στην περίπτωση του A. Arib τη διαδικασία επιστροφής που προβλέπει η οδηγία περί επιστροφής.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο υπενθυμίζει, καταρχάς, ότι στον A. Arib, μαροκινό υπήκοο, δεν απαγορεύθηκε η είσοδος στο γαλλικό έδαφος, αλλά αυτός υποβλήθηκε σε έλεγχο από τις γαλλικές αρχές, πολύ κοντά στα γαλλο-ισπανικά σύνορα, μετά την επαναφορά των

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ 2016, L 77, σ. 1).

² Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ 2008, L 348, σ. 98).

ελέγχων στα σύνορα αυτά, βάσει του άρθρου 25 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, και, κατόπιν του ελέγχου αυτού, τέθηκε υπό αστυνομική κράτηση για τον λόγο ότι υπήρχαν υπόνοιες ότι διέπραξε το αδίκημα της παράνομης εισόδου στο γαλλικό έδαφος.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά το Δικαστήριο, πρέπει να εξακριβωθεί αν ο υπήκοος τρίτης χώρας που παραμένει παρανόμως στο έδαφος κράτους μέλους και ο οποίος συνελήφθη πολύ κοντά στα εσωτερικά σύνορα του εν λόγω κράτους μέλους εμπίπτει στην προβλεπόμενη εξαίρεση από την εφαρμογή της οδηγίας περί επιστροφής, οσάκις το οικείο κράτος μέλος έχει επαναφέρει τους ελέγχους στα εν λόγω σύνορα βάσει του άρθρου 25 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία του, η οδηγία περί επιστροφής έχει την έννοια ότι δεν παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να εξαιρέσουν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής τους παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών για τον λόγο και μόνον της παράνομης εισόδου τους από εσωτερικά σύνορα. Επιπλέον, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η επαναφορά από κράτος μέλος των ελέγχων στα εσωτερικά του σύνορα δεν είναι ικανή να μεταβάλει το συμπέρασμα αυτό. Συναφώς, το Δικαστήριο κρίνει ειδικότερα ότι ουδείς λόγος υπάρχει, υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από την οδηγία σκοπού, να γίνεται διάκριση στην περίπτωση παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας, ο οποίος συλλαμβάνεται πολύ κοντά στα εσωτερικά σύνορα, ανάλογα με το αν οι έλεγχοι στα εν λόγω σύνορα έχουν επαναφερθεί ή όχι.

Το Δικαστήριο επισημαίνει, εν συνεχεία, ότι από τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν προκύπτει ότι τα εσωτερικά σύνορα στα οποία κράτος μέλος επανέφερε τους ελέγχους δεν εξομοιώνονται με τα εξωτερικά σύνορα κατά την έννοια του ίδιου κώδικα. Πράγματι, κατά τα οριζόμενα στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, οι έννοιες «εσωτερικά σύνορα» και «εξωτερικά σύνορα» αποκλείουν η μία την άλλη. Ο κώδικας προβλέπει απλώς ότι κατά την επαναφορά από κράτος μέλος των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα εφαρμόζονται κατ' αναλογία μόνον οι διατάξεις για τα εξωτερικά σύνορα του εν λόγω κώδικα που είναι σχετικές. **Το Δικαστήριο κρίνει, επομένως, ότι το ίδιο το γράμμα του κώδικα συνόρων του Σένγκεν αποκλείει την εξομοίωση των εσωτερικών συνόρων, στα οποία οι έλεγχοι επαναφέρθηκαν, με τα εξωτερικά σύνορα.**

Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η εξαίρεση από την εφαρμογή της οδηγίας περί επιστροφής που προβλέπεται στην εν λόγω οδηγία δεν αφορά την περίπτωση υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος συλλαμβάνεται πολύ κοντά στα εσωτερικά σύνορα και παραμένει παρανόμως στο έδαφος κράτους μέλους, ακόμη και όταν το εν λόγω κράτος μέλος έχει επαναφέρει τους ελέγχους στα σύνορα αυτά, λόγω σοβαρής απειλής για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια στο εν λόγω κράτος μέλος.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106